

Ιβάν Βιριπάγεφ «Ψευδαισθήσεις» στο θέατρο «Τ»

ΚΡΙΤΙΚΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΑΥΛΟ ΛΕΜΟΝΤΖΗ

10 Μαρτίου 2019

Η Γλυκερία Καλαϊτζή υπογράφει τη μετάφραση και ο Γιάννης Παρασκευόπουλος τη σκηνοθεσία στο αφηγηματικό έργο του σημαντικού Ρώσου συγγραφέα Ιβάν Βιριπάγεφ, που έκανε πρεμιέρα στο «Τ» της οδού Φλέμιγκνκ, Σάββατο 10 του μηνός.

Πρόκειται για ένα μανιφέστο, μια δήλωση – παράθεση

αρχών, που μιλά γι' αγάπη, έρωτα, ζωή και θάνατο, αλήθεια και ψέμα και διευρύνει τα όρια ανάμεσα στο ρεαλιστικό και στο φανταστικό, στην πίστη και στην απιστία, στο παρόν και στο παρελθόν των ανθρωπίνων σχέσεων μέσα από ευθύβολες συνομιλίες και υπαινιγματικές παρενθέσεις.

Στις εναλλαγές συναισθημάτων που, αναπόφευκτα, οδηγούν οι ιστορίες τεσσάρων ανθρώπων μοιρασμένων σε δύο ζευγάρια παντρεμένα, τα οποία ξεκινούν να τις υφαινούν απ' τα άκρα των ζωών τους μετακινούμενοι διαρκώς μπρος – πίσω, πρωταρχική θέση καταλαμβάνει η αυτοκριτική, επειδή ο θεατής αντιλαμβάνεται το μερίδιο που του αναλογεί στη δική του πορεία μέσα σε μια σχέση, ανεξαρτήτως ηλικίας και φύλου.

Στο συγκεκριμένο παιχνίδι αφήγησης καταλύεται καθετί βέβαιο, εφόσον οι ανατροπές διαδέχονται η μια την άλλη, η πραγματικότητα διαδέχεται την αυταπάτη και τ' αντίστροφο, αλλά υπερισχύει η ψευδαισθηση ως άρχουσα λειτουργία στις αισθήσεις, αφήνοντας έξω από το γαϊτανάκι του σαρκασμού, της κωμωδίας ή του δράματος, την αληθινή αγάπη. Την αγάπη- ιδεατό, όχι τη γήινη, τη μεταβαλλόμενη αναλόγως των επιθυμιών, της ανάγκης ικανοποίησης φθαρτών, πρόσκαιρων αναγκών.

Οι «Ψευδαισθήσεις» είναι αφήγηση σε πρώτο, δεύτερο και τρίτο πρόσωπο από τέσσερις ηθοποιούς. Ένα φιλοσοφικό παίγνιο για περίσκεψη περισσότερο, και λιγότερο για γέλιο, πάνω στα κλισέ της αγάπης, μεταφρασμένο σε διαυγή γλώσσα από τη Γλυκερία Καλαϊτζή.

Η πικρία και η γλυκύτητα ανακατεύονται καθώς οι ζωές, οι αγάπες, οι ψευδαισθήσεις και οι θάνατοι των ζευγαριών ξεδιπλώνονται σταδιακά μπροστά μας και σχηματίζουν εικόνες, σκηνές, συναισθηματικές αναμοχλεύσεις στον κάθε θεατή.

Ο Ιβάν Βιριπάγεφ γεννήθηκε το 1974 στο Ιρκούτσκ. Είναι θεατρικός συγγραφέας, σκηνοθέτης, κινηματογραφιστής και ηθοποιός. Η παρουσία του στις ευρωπαϊκές σκηνές θεωρήθηκε εισβολή, εξ αιτίας του δυναμικού και ρηξικέλευθου χαρακτήρα του έργου του. Με όλο και μεγαλύτερο δυναμισμό και ενέργεια, εμφανίζεται από την μία άκρη της Ευρώπης στην άλλη. Θεωρείται ένας από τους σημαντικότερους δημιουργούς της γενιάς του. Τα έργα του: «Οξυγόνο», «Όνειρα και Γένεσις 2», «Χορός Δελχί», καθώς και η ταινία του «Ευφορία» τον έκαναν γνωστό σ' όλο τον κόσμο. Έχει κερδίσει πολλά βραβεία για τις ταινίες και τα έργα του. Οι Ψευδαισθήσεις ήταν παραγγελία του θεάτρου του Χέμνιτς στη Γερμανία, όπου έκαναν πρεμιέρα τον Δεκέμβριο του 2011.

Στην παράσταση που έστησε ο Γιάννης Παρασκευόπουλος πολύ έξυπνα δεν ακολούθησε την

πρώτη συνταγή, η οποία ήθελε το κοινό να λούζεται απ' τα φώτα, καινοτομία που επέβαλε η πρώτη παρουσίαση του έργου στη Μόσχα, σε μια συνθήκη θεατρική μεν, απαγορευτική δε για τη συμμετοχή του κοινού στη ροή του λόγου, πόσω μάλλον στην ταύτισή του με τους ήρωες. Ο σκηνοθέτης γνωρίζει πολύ καλά ότι ο θεατής πρέπει να μένει στη θαλπωρή του σκότους και ο ηθοποιός στη σκληρότητα του φωτός. Οι σκηνοθεσίες του Γιάννη Παρασκευόπουλου συνιστούν τολμηρά φορμαλιστικά εγχειρήματα, που προκαλούν τον θεατή σε ενεργητικό τρόπο θέασης.

Τοποθέτησε, λοιπόν, τους τέσσερις ήρωες ανάμεσα στους θεατές μετακυλίωντας το πρόσημο (θετικό, αρνητικό) στον καθέναν από μας, αναγκάζοντάς μας να επαναπροσδιορίσουμε στάσεις ζωής. Ο ίδιος κράτησε έναν από τους ρόλους- αφηγητές, ενώ δεν περιορίστηκε στην ανάγνωση –αφήγηση αλλά οπτικοποίησε σκηνές και δραματοποίησε μέρη της εξιστόρησης. Συνεπικουρούμενος από τον φωτισμό και τη μουσική κατάφερε να μας παρασύρει σ' όλες τις ψυχολογικές μεταπτώσεις που διέρχετο η τετράδα. Έτσι, το έργο αφορούσε μεν δύο ζευγάρια τυπικά, κατ' ουσία δε, όλους μας.

Ενδιαφέρουσα στο σύνολό της παράσταση.

Αυτοπροσδιορίζεται ως κωμωδία, πιθανώς κάποιοι αυριανοί θεατές να το δικαιολογήσουν, εγώ θα μείνω στην κατήχηση, τη διδαχή. Αξίζει η θέασή της για πολλούς λόγους. Προσωπικούς και γενικούς.

Ταυτότητα Παράστασης:

Κείμενο: Ιβάν Βιριπάγεφ

Μετάφραση: Γλυκερία Καλαϊτζή

Σκηνοθεσία: Γιάννης Παρασκευόπουλος

Σκηνικά – Κοστούμια: Σοφία Παπαδοπούλου

Μουσική: Μάνος Μυλωνάκης

Φωτισμοί: Κώστας Σιδηρόπουλος

Βοηθοί σκηνοθέτη: Ανδρέας Παράσχο – Αρτέμης

Χαραλαμπίδης

Ειδικός συνεργάτης: Αχιλλέας Πλατανίτης

Οργάνωση παραγωγής: Μαρία Νεφέλη
Παρασκευόπουλου

Φωτογραφίες: Αρτέμης Χαραλαμπίδης

Σχεδιασμός αφίσας: Μαριέττα Πανίδου

Παραγωγή: Θέατρο Τ

Παίζουν:

Μαγδαληνή Μπεκρή

Μαρία Χριστοφίδου

Γιάννης Παρασκευόπουλος

Πάνος Δεληνικόπουλος

ΠΑΥΛΟΣ ΛΕΜΟΝΤΖΗΣ